

CHƯƠNG 4: ĐẠO ĐỨC, PHÁP LUẬT VÀ VĂN HOÁ TRONG MÔI TRƯỜNG SỐ

BÀI 9: BẢN QUYỀN NỘI DUNG THÔNG TIN

I. YÊU CẦU CẦN ĐẠT

1. Năng lực

1.1. Năng lực Tin học

Hiểu biết và ứng xử phù hợp với chuẩn mực đạo đức, văn hoá và pháp luật trong xã hội thông tin và nền kinh tế tri thức: giải thích được một số khái niệm liên quan đến bản quyền nội dung thông tin; nhận biết bản quyền nội dung và giải thích sơ lược được một số vấn đề đạo đức và tính hợp lệ của việc truy cập nội dung, việc bảo mật thông tin. Thể hiện được sự tôn trọng tính riêng tư và bản quyền nội dung thông tin. Thể hiện được sự đồng tình với hiện tượng sai trái, gian dối trong học tập và đời sống như xem thư riêng hay sao chép tệp của bạn khi chưa được đồng ý,...

1.2. Năng lực chung

- *Tự chủ và tự học:* HS tích cực chủ động sáng tạo trong quá trình học tập.
- *Giao tiếp và hợp tác:* Hiểu được nhiệm vụ của nhóm và trách nhiệm hoạt động của bản thân sau khi được hướng dẫn phân công.

2. Phẩm chất

- *Trách nhiệm:* HS có ý thức, chịu trách nhiệm việc sử dụng những nội dung thông tin có bản quyền.
- *Chăm chỉ:* Tích cực trong việc hoàn thành các nhiệm vụ học tập cá nhân.
- *Trung thực:* Có ý thức tự giác cao và trung thực với nội dung thông tin có bản quyền.

II. PHƯƠNG PHÁP VÀ PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

1. Phương pháp dạy học:

- Phương pháp kiến tạo, dựa trên vấn đề, thảo luận nhóm.
- Phương pháp đàm thoại, trực quan.

2. Phương tiện dạy học

a) Đối với giáo viên

- Chuẩn bị SGK Tin học 5.
- Máy tính kết nối tivi.

b) Đối với học sinh: SGK, máy tính.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

HOẠT ĐỘNG CỦA GV	HOẠT ĐỘNG CỦA HS
1. Hoạt động 1: Khởi động (5 phút)	

1.1. Mục tiêu: <ul style="list-style-type: none">- Tạo hứng thú để bắt đầu giờ học.- Xác định được vấn đề chính cần giải quyết ở bài học này.	
1.2. Nội dung: <ul style="list-style-type: none">- Đưa ra đoạn thông tin về trận bóng đá của đội tuyển Thái Lan.	
1.3. Sản phẩm: <ul style="list-style-type: none">- HS biết được nếu không được cấp phép sẽ không xem được những chương trình có bản quyền phát sóng.	
1.4. Tổ chức hoạt động: a) Chuyển giao nhiệm vụ <ul style="list-style-type: none">- Nghe, đọc thông tin về trận bóng đá của đội tuyển Thái Lan. <div data-bbox="293 968 878 1136" style="border: 1px solid #ccc; padding: 5px; background-color: #e6f2ff;"><p> Em cùng bạn đọc đoạn thông tin sau: "Theo một tờ báo của Thái Lan, nhiều cổ động viên nước này đã bày tỏ sự bất bình trên mạng xã hội sau khi không được xem trực tiếp "Voi chiến" thắng 5-0 trước Brunei ở trận ra quân AFF Cup 2022 (20/12/2022). Đây là lần đầu tiên trong lịch sử AFF Cup (kể từ năm 1996), không có đài truyền hình nào của Thái Lan phát sóng trực tiếp trận đấu của "Voi chiến" ở giải đấu hàng đầu Đông Nam Á."</p></div>	<ul style="list-style-type: none">- HS lắng nghe nhiệm vụ.
b) Thực hiện nhiệm vụ <ul style="list-style-type: none">- Cho HS đọc câu chuyện về trận bóng đá của đội tuyển Thái Lan.- GV đặt câu hỏi: + Tại sao người dân Thái Lan lại không xem được trực tiếp trận đấu bóng đá giữa đội tuyển Thái Lan và đội tuyển Brunei trong giải đấu này?	<ul style="list-style-type: none">- HS đọc thông tin.- HS suy nghĩ, trả lời.
c) Tổng kết nhiệm vụ <ul style="list-style-type: none">- Nhận xét.- Vào bài mới.	<ul style="list-style-type: none">- HS lắng nghe.
2. Hoạt động 2: Khám phá (16 phút) 2.1. Mục tiêu: <ul style="list-style-type: none">- Biết được bản quyền nội dung thông tin là quyền của chủ sở hữu đối với nội dung thông tin.	

<p>- Biết được phải tôn trọng tính riêng tư và bản quyền nội dung thông tin.</p>	
<p>2.2. Nội dung:</p> <p>- HS đọc tình huống và trả lời các câu hỏi trong SGK - Trang 28, 29.</p>	
<p>2.3. Sản phẩm của hoạt động:</p> <p>- Biết được một số khái niệm về bản quyền nội dung thông tin. - Tôn trọng quyền riêng tư và bản quyền nội dung thông tin.</p>	
<p>2.4. Tổ chức hoạt động:</p> <p>2.4.1. Bản quyền nội dung thông tin.</p> <p>a) Chuyển giao nhiệm vụ:</p> <p>- Yêu cầu HS đọc tình huống 1,2 trong SGK, cùng thảo luận với bạn và trả lời câu hỏi.</p>	<p>- HS nhận nhiệm vụ.</p>
<p>b) Thực hiện nhiệm vụ:</p> <p>- HS đọc tình huống và thảo luận chia sẻ nhóm đôi, nhóm ba,... Trả lời câu hỏi: <i>* Tình huống 1.</i></p> <p> Em cùng bạn thảo luận và cho biết:</p> <ul style="list-style-type: none">• "Nội dung thông tin" trong tình huống là gì?• Ai là người giữ bản quyền nội dung thông tin đó?• Để được phát sóng hình ảnh các trận đấu của giải đấu, các đài truyền hình cần phải có điều kiện gì?• Thông thường, làm thế nào để đài truyền hình có bản quyền phát sóng hình ảnh của giải đấu? <p><i>* Tình huống 2.</i></p> <p> Em cùng bạn thảo luận và cho biết:</p> <ul style="list-style-type: none">• Trong tình huống, ai là người giữ bản quyền nội dung sách giáo khoa?• Hành vi sao chép, in ấn, phát hành hay sử dụng vào những mục đích khác khi chưa được sự cho phép của chủ sở hữu là đúng hay sai? Vì phạm điều gì?• Hành vi in lậu (in mà không được phép) sách giáo khoa để bán cho học sinh là được phép hay không được phép? Tại sao? <p>- Cho HS đại diện nhóm lên chia sẻ câu trả lời.</p>	<p>- HS suy nghĩ và thảo luận cùng bạn rồi trả lời câu hỏi.</p> <p>- 2 nhóm lên chia sẻ trước lớp. - HS nhận xét nhóm bạn. - HS lắng nghe.</p>
<p>c) Tổng kết nhiệm vụ</p> <p>- Đánh giá HS thực hiện và giúp HS đưa ra kết luận.</p>	<p>- HS lắng nghe và rút ra kết luận.</p>
<p>2.4.2. Tôn trọng quyền riêng tư.</p> <p>a) Chuyển giao nhiệm vụ:</p>	

<p>Yêu cầu HS đọc tình huống 3 trong SGK trang 29.</p> <p>Tình huống 3</p> <p>An nói với Bình: Tớ vô tình đọc được nhật kí của Tâm. Để tớ kể cho cậu nghe nhé, buồn cười lắm!</p> <p>Bình nói: Không, cậu đừng kể. Nhật kí là suy nghĩ, tâm sự riêng của mỗi người, chúng ta chỉ xem khi được bạn chủ động chia sẻ và không nên đem chuyện riêng của bạn kể cho người khác khi chưa được bạn đồng ý.</p> <p>An nói: Ừ, cậu nói đúng đấy, thầy cô và bố mẹ cũng dặn thế mà tớ quên mất.</p>	<p>- HS nhận nhiệm vụ.</p>
<p>b) Thực hiện nhiệm vụ: Cho HS trao đổi với bạn và trả lời câu hỏi.</p> <p> Em cùng bạn thảo luận và cho biết:</p> <ul style="list-style-type: none"> Em rút ra được bài học gì từ câu chuyện của An và Bình? Em rút ra được bài học gì về sự tôn trọng tính riêng tư và bản quyền nội dung thông tin? <p>- Cho HS chia sẻ trước lớp.</p>	<p>- HS trao đổi với bạn trả lời câu hỏi.</p> <p>- HS chia sẻ trước lớp.</p> <p>- HS chú ý lắng nghe và bổ sung.</p>
<p>c) Tổng kết nhiệm vụ</p> <p>- Nhận xét, đánh giá HS.</p> <p>- Giúp HS đưa ra kết luận.</p>	<p>- HS chú ý lắng nghe.</p>
<p>3. Hoạt động 3: Luyện tập (7 phút)</p> <p>3.1. Mục tiêu:</p> <p>- HS trả lời được các câu hỏi về bản quyền nội dung thông tin.</p> <p>- Giải thích được một số vấn đề đạo đức và tính hợp lệ về bản quyền cũng như bảo mật thông tin.</p>	
<p>3.2. Nội dung:</p> <p>- Kết hợp kiến thức vừa học để giải quyết tình huống.</p>	
<p>3.3. Sản phẩm hoạt động của HS:</p> <p>- Nắm được kiến thức về bản quyền nội dung thông tin.</p>	
<p>3.4. Tổ chức hoạt động:</p> <p>a) Chuyển giao nhiệm vụ</p> <p>- Yêu cầu HS đọc tình huống cùng thảo luận để trả lời các câu hỏi trong SGK trang 30.</p>	<p>- HS nhận nhiệm vụ.</p> <p>- Trao đổi và thực hiện cùng bạn.</p>

<p> Em cùng bạn đọc tình huống sau và cho biết:</p> <p>1. Tại đại hội thể thao Đông Nam Á (SEA Games) do Liên đoàn thể thao Đông Nam Á tổ chức, một cố động viên không có thẻ phóng viên được phép tác nghiệp đã sử dụng điện thoại di động ghi hình và phát trực tiếp trên YouTube (live stream) hình ảnh các vận động viên đang thi đấu tại giải đấu.</p> <p>a. Nội dung thông tin mà cố động viên đó live stream là nội dung thông tin gì? b. Ai có thể là người giữ bản quyền nội dung thông tin đó? c. Việc làm của người cố động viên đó là đúng hay sai? Tại sao?</p> <p>2. Một cửa hàng phở tỏ đã phở tô sách giáo khoa để bán cho học sinh. Em đồng ý với ý kiến nào sau đây? Tại sao? a. Đây là việc làm tốt vì nhờ đó mà học sinh được mua sách giáo khoa với giá rẻ. b. Đây là việc làm vi phạm bản quyền nội dung thông tin sách giáo khoa.</p>	
<p>b) Thực hiện nhiệm vụ</p> <ul style="list-style-type: none">- Tổ chức cho HS chia sẻ.- Gọi HS báo cáo kết quả.	<ul style="list-style-type: none">- HS thảo luận cùng bạn.- HS chia sẻ trước lớp.- HS nhận xét, bổ sung cho bạn.
<p>c) Tổng kết nhiệm vụ</p> <ul style="list-style-type: none">- Đánh giá HS thực hiện.- Tuyên dương HS.	<ul style="list-style-type: none">- HS lắng nghe.- HS ghi nhận.
<p>4. Hoạt động 4: Vận dụng (6 phút)</p> <p>4.1. Mục tiêu:</p> <ul style="list-style-type: none">- HS vận dụng các kiến thức đã học và hiểu biết của mình để giải quyết những tình huống có tính thực tiễn.	
<p>4.2. Nội dung:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kết hợp kiến thức vừa học để giải quyết tình huống.	
<p>4.3. Sản phẩm của hoạt động:</p> <ul style="list-style-type: none">- Biết tôn trọng quyền riêng tư và bản quyền thông tin.	
<p>4.4. Tổ chức hoạt động</p> <p>a) Chuyển giao nhiệm vụ</p> <ul style="list-style-type: none">- Yêu cầu HS cùng bạn đọc tình huống và thảo luận trả lời câu hỏi trong SGK trang 30. <p> Em cùng bạn đọc tình huống sau và cho biết:</p> <p>1. Bố Bình nhờ Bình gửi cho thầy Hiệu trưởng một lá thư nhưng bố không dán phong bì. Bình tò mò không biết bố viết gì trong thư! Bình nói với An "Hay mình mở ra đọc xem bố mình viết gì nhỉ?". Nếu em là An, em sẽ khuyên Bình thế nào? Tại sao?</p> <p>2. Bình học rất giỏi môn Tin học. Tâm nói với An "Minh sao chép tệp bài tập của Bình xem bạn làm thế nào đi!". An nói "Không được đâu, mình chưa hỏi ý kiến Bình". Em có đồng tình với ý kiến của An không? Tại sao?</p>	<ul style="list-style-type: none">- HS nhận nhiệm vụ.
<p>b) Thực hiện nhiệm vụ</p> <ul style="list-style-type: none">- Theo dõi, gợi ý HS khi cần.- Cho HS chia sẻ kết quả sau khi thảo luận.	<ul style="list-style-type: none">- HS thảo luận và chia sẻ cùng cả lớp.- HS nhận xét, bổ sung cho bạn.
<p>c) Tổng kết nhiệm vụ</p> <ul style="list-style-type: none">- Nhận xét, đánh giá HS.	<ul style="list-style-type: none">- HS ghi nhận.

- Đưa ra lưu ý, liên hệ thực tế về tôn trọng quyền riêng tư và bản quyền nội dung thông tin trong học tập cũng như trong đời sống hàng ngày.	- HS chú ý lắng nghe.
--	-----------------------

IV. ĐIỀU CHỈNH, BỔ SUNG:

.....

.....

.....

.....